



Länssstyrelsen
i Jönköpings län



KOMMUNAL UTVECKLING
JÖNKÖPINGS LÄN

Byte av bostadsort för personer som utsatts för våld i nära relation.

Länsgemensam överenskommelse för att underlätta
byte av bostadsort över kommungränsen med anled-
ning av våld i nära relation (Reviderad 2022-03-01)



Förord

I Jönköpings län utgår arbetet mot mäns våld mot kvinnor och våld i nära relationer utifrån en organisation med tre styrgrupper (kommunal, regional och universell våldsprevention).

Länsstyrelsen och Kommunal utveckling samordnar arbetet mot mäns våld mot kvinnor i regionen. Det sker dels via en kommunal chefsgrupp som består av personer som ansvarar för socialtjänstens arbete med våld i nära relationer i länets 13 kommuner. Dels via avstämningar med personer på ledande befattningar inom exempelvis Region Jönköpings län, statliga myndigheter, kvinno- och tjejjourer, Rädda Barnen, brottsofferjourer med flera.

Länsstyrelsen och Kommunal utveckling har, i samråd med den kommunala chefsgruppen och handläggarnätverket för våld i nära relationer, tagit fram denna överenskommelse om att underlätta byte av bostadsort för personer utsatta för våld i nära relation. Avsikten med överenskommelsen är att skapa en länsövergripande viljeinriktning för att samarbeta kring våldsutsatta som behöver byta bostadsort över kommungränsen. Dokumentet beskriver hanteringen av de ärenden som kan bli aktuella i sammanhanget.

Följande kommuner ingår i överenskommelsen:



Innehållsförteckning

Förord	2
Bakgrund	4
Överenskommelsens avsikt	4
Riktlinjer	5
Målgrupp.....	5
Övergripande principer.....	5
Ärendets gång	6
Handläggning av ärendet.....	7
Interna rutiner	7
Övrigt	8

Bakgrund

En person som utsätts för våld i nära relation måste ibland byta bostadsort permanent över kommungränsen. Detta med anledning av rådande bostadsmarknad eller den rädsla som ofta finns för att återvända till hemkommunen.

Placeringar på skyddat boende fortgår ofta längre efter att det akuta skyddsbehovet upphört. Skyddade boenden är en stor ekonomisk belastning för kommunerna och utgör sällan långsiktiga kvalitativa insatser för den enskilde. Målsättningen bör vara att utflyttning från skyddat boende sker så snart behovet av insats inte längre finns. Dels för att platsen ska kunna tillhandahållas av andra skyddsökanden och dels för att placerade ska kunna återgå till en vardag och få hjälp genom andra insatser om så krävs. Inte minst gäller detta för medföljande barn för att skapa en trygg och stabil tillvaro och skolgång. Barnrättsperspektivet och barnets bästa ska alltid beaktas när beslut fattas som berör barns livssituation.

När en person vill byta bostadskommun inom ramen för socialtjänsten är det enligt regeringens proposition (2010/11:49) relativt vanligt med oenighet om vilken kommun som har ansvaret för att bistå den enskilde. Oenigheten leder ibland till att kommunerna fokuserar på ansvarsfrågan i stället för på den enskildes behov av stöd och hjälp. Det förekommer till exempel att den enskilde hänvisas fram och tillbaka mellan olika kommuner, ibland utan att få någon hjälp förrän ansvarsfrågan är löst.

En ny bestämmelse infördes i socialtjänstlagen 2011 som ger en enskild som är utsatt för våld eller andra övergrepp, rätt att i förväg ansöka om stöd- och hjälpinsatser i den kommun dit han eller hon vill flytta och bosätta sig permanent (2 a kap. 8 § 2 SoL).

Kommunerna i Jönköpings län ser ett behov av en överenskommelse i syfte att ge uttryck för en *gemensam viljeinriktning* att samarbeta kring personer som utsatts för våld i nära relation och som behöver byta bostadsort över kommungränsen i de fall det bedöms som nödvändigt.

Överenskommelsens avsikt

Kommunerna i Jönköpings län som ingår i denna överenskommelse ser det som en gemensam angelägenhet att tillgodose/underlätta byte av bostad över kommungränsen för personer som utsatts för våld i nära relation och eventuella barn när det bedöms som nödvändigt.

Riktlinjer

MÅLGRUPP

Vuxna personer (över 18 år) med eller utan medföljande barn, som är utsatt för våld i nära relation och som på grund av detta inte kan bo kvar i sin hemkommun. I målgruppen kan även en ny partner ingå i säkerhetsplaneringen om denne är att betrakta som familjemedlem och därmed närstående.

Kriterier

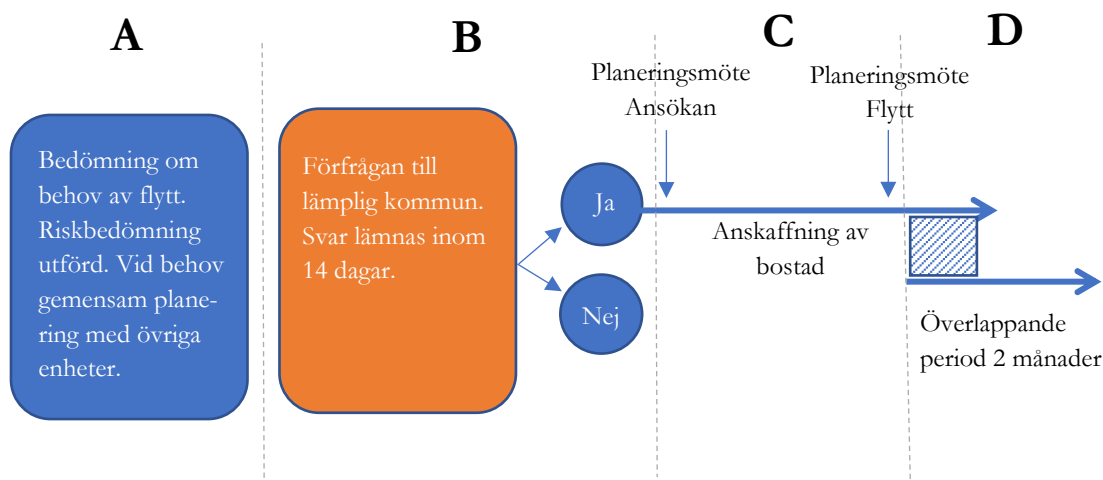
1. Riskbedömning av socialtjänsten som bekräftar behov av byte av bostadsort.
2. Personen och kommunen har uttömt möjligheter att tillgodose ett tryggt boende.
3. Personen blir inte godkänd som hyresgäst på egna meriter.

ÖVERGRIPANDE PRINCIPER

1. Genom överenskommelsen om samverkan åtar sig kommunen att årligen ta emot de antal ärenden som kan anses rimligt utifrån kommunens storlek, klientens behov av bostadsort och omständigheter i övrigt. Varje kommun bedömer möjligheten vilket om antalet ärenden som är rimlig att ta emot utifrån kommunstorlek, aktuell situation och andra förutsättningar.
2. Tillfrågad kommun gör en bedömning om mottagande av ärende och återkoppling inom 14 dagar.
3. Denna samverkan rör inga akuta ärenden. Väntetiden för att ordna en bostad kan variera men bör ligga någonstans mellan 2 - 6 månader. Ärendet ska betraktas som om den enskilde var bosatt i inflyttningskommunen och handläggas därefter.
4. Den tidigare bosättningskommunen behåller ansvaret för ekonomiskt bistånd i förekommande fall under **2 månader** efter inflyttningsdatum den nya kommunen.
5. Den tidigare bosättningskommunen har ekonomiskt ansvar för kostnader som kan uppkomma i samband med flytt till den nya kommunen som kan gälla till exempel dubbla hyror, magasinering, flytt, flyttstädning, hemutrustning, namnbyte, skilsmässa, bodelning, kostnad för rättshjälp, skyddsåtgärder etc.
6. Om den våldsutsatta blir röjd eller av något annat skäl inte **kan** bo kvar på den nya orten av säkerhetsskäl är det den tidigare bosättningskommunens ansvar att ge stöd till den enskilde att hitta en ny bostad om detta inträffar under de första **2 månaderna** i inflyttningskommunen.
7. Den tidigare bosättningskommunen ansvarar för att tillsammans med den enskilda planera praktiska detaljer kring flytt till ny kommun. Inflyttningskommunen kan vid behov vara behjälplig.

ÄRENDETS GÅNG

Följande processkarta anger huvuddragen i vilken ordning arbetsgången bör ske A) inför förfrågan, B) vid förfrågan, C) när förfrågan har accepterats och D) efter byte av bostad.



(A) INFÖR FÖRFRÅGAN

I bosättningskommunens förberedelser inför en förfrågan till annan kommun **ska** en strukturerad risk- och hotbedömning vara genomförd, med fördel med stöd av FREDA, Sara eller Patriark. I varje enskilt ärende ska en bedömning göras avseende lämpligheten utifrån risk- och skyddsfaktorer med utgångspunkt av den geografiska närheten mellan kommunerna och varför den valda kommunen anses vara lämplig.

Om den som utsatts för våldet med familj är aktuell på flera enheter inom kommunen (barn och unga, försörjningsstöd etc.) ska en gemensam planering och bedömning av behov av insatser för personen och medföljande barn i den nya kommunen utformas.

Samtycke ska inhämtas från den enskilde om att förfrågan ställs och att övrig relevant information i ärendet kan delges den nya kommunen. Samtycket ska dokumenteras.

(B) VID FÖRFRÅGAN

Förfrågan ställs per telefon till aktuell kommun i länet. Vid begäran översänds behövlig dokumentation. Bosättningskommunen gör också en redogörelse utifrån kriterier som återfinns under rubrik målgrupp.

Tillfrågad kommun gör en bedömning om mottagande av ärende och återkopplar inom 14 dagar. I denna fas görs ingen formell förhandsbedömning utan mottagande kommun får information och tar ställning till om de har förutsättningar att ta emot ärendet.

Vid förfrågan ska utredningar finnas gällande den enskilde som innehåller skriftlig risk- och hotbedömning, bedömning gällande vilket stödbehov som finns och omfattning av dessa samt inkludera information kring eventuella medföljande barn. Utredningen gällande den vuxne ska vara avslutad.

När det gäller barn är det möjligt att under vissa omständigheter flytta över ett pågående ärende till en annan kommun (se 2 a kap. 10 § SoL). Det är dock sällan aktuellt att flytta över en pågående barnavårdsutredning, eftersom den utredande socialnämnden är skyldig att slutföra utredningen och fatta beslut i ärendet även om barnet byter vistelsekommun (jfr 11 kap. 4 § SoL). Den kommun som barnet har flyttat till är då skyldig att på begäran bistå med den utredning som socialnämnden behöver för att fatta beslut i ärendet. Om kommunerna är överens om att flytta utredningen finns det inget hinder för det. (*Socialstyrelsens handbok, Utredda barn och unga.*)

(C) NÄR FÖRFRÅGAN HAR ACCEPTERATS

När mottagande kommun accepterat förfrågan träffas samtliga (den enskilde och ev. medföljande barn och ansvariga handläggare) för vidare planering av flytt till mottagande kommun. I samband med detta görs en ansökan av den enskilde enligt 2 a kap. 8 § SoL till den mottagande kommunen. Det är den mottagande kommunen som söker bostad efter att förfrågan accepterats.

När ny bostad är ordnad träffas samtliga igen för att planera praktiska frågor inför flytt.

(D) EFTER BYTE AV BOSTAD

Den tidigare bosättningskommunen har ett uppföljande ansvar tillsammans med inflyttningskommunen kontinuerligt under tiden som ett delat ansvar mellan de båda kommunerna finns (2 månader). Hur ofta uppföljning behöver ske bedöms utifrån varje enskilt ärende. När någon av parterna uttrycker behov av gemensam uppföljning ska detta ske utan dröjsmål. Innan ansvaret övergår fullt ut till inflyttningskommunen träffas ansvariga handläggare tillsammans med den enskilde för avstämning och för att säkerställa att allt praktiskt är ordnat.

HANDLÄGGNING AV ÄRENDET

Ärendet aktualiseras som en ansökan *av den enskilde* (enligt 2 a kap. 8 § SoL) i inflyttningskommunen. Bosättningskommunen bistår med den utredning som den andra kommunen behöver för att kunna pröva ansökan.

INTERNA RUTINER

För att arbetet med överenskommelsen ska fungera så som överenskommelsen beskriver så ges följande råd för varje kommun:

- Utse ansvarig chef och kontaktperson (socialsekreterare) för överenskommelsen i er kommun. Utifrån att förfrågningar och mottagande av ärende troligen kommer att vara en händelse inte sker med regelbundenhet är det viktigt att den som är kontaktperson har kunskap om hur överenskommelsen fungerar.
- Förankra överenskommelsen i andra enheter eller nämnder som kan bli berörda förslagsvis främst försörjningsstöd och barn och unga.

ÖVRIGT

Representanter för kommunerna som deltar i samverkan kommer att finnas på en kontaktlista i bilaga till denna överenskommelse som revideras av länsstyrelsen.

Överenskommelsen utvärderas en gång per år inom ramen för chefsnätverket våld vuxen.

För att ingå i denna överenskommelse förankrar respektive kommun denna samverkansform i sin egen organisation som den finner mest lämpligt.

Överenskommelsen mellan ingående parter träder i kraft 1 juli 2020.

Referens	Enheten för social hållbarhet, Utvecklingsavdelningen. Månad då rapporten färdigställdes, december 2019
Kontaktpersoner	Clara Wallin, Kommunal utveckling, 072-230 33 06, clara.wallin@rjl.se Anna Alm Mårtensson, Länsstyrelsen i Jönköpings län, 010-223 64 36, anna.alm.martensson@lansstyrelsen.se
Webbplats	www.lansstyrelsen.se/jonkoping
Fotografier	Smålandsbilder

© Länsstyrelsen i Jönköpings län 2019, reviderad 2022-03-01